Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Slægt & Data

Marts Nr. 1 - 2004
18. årgang

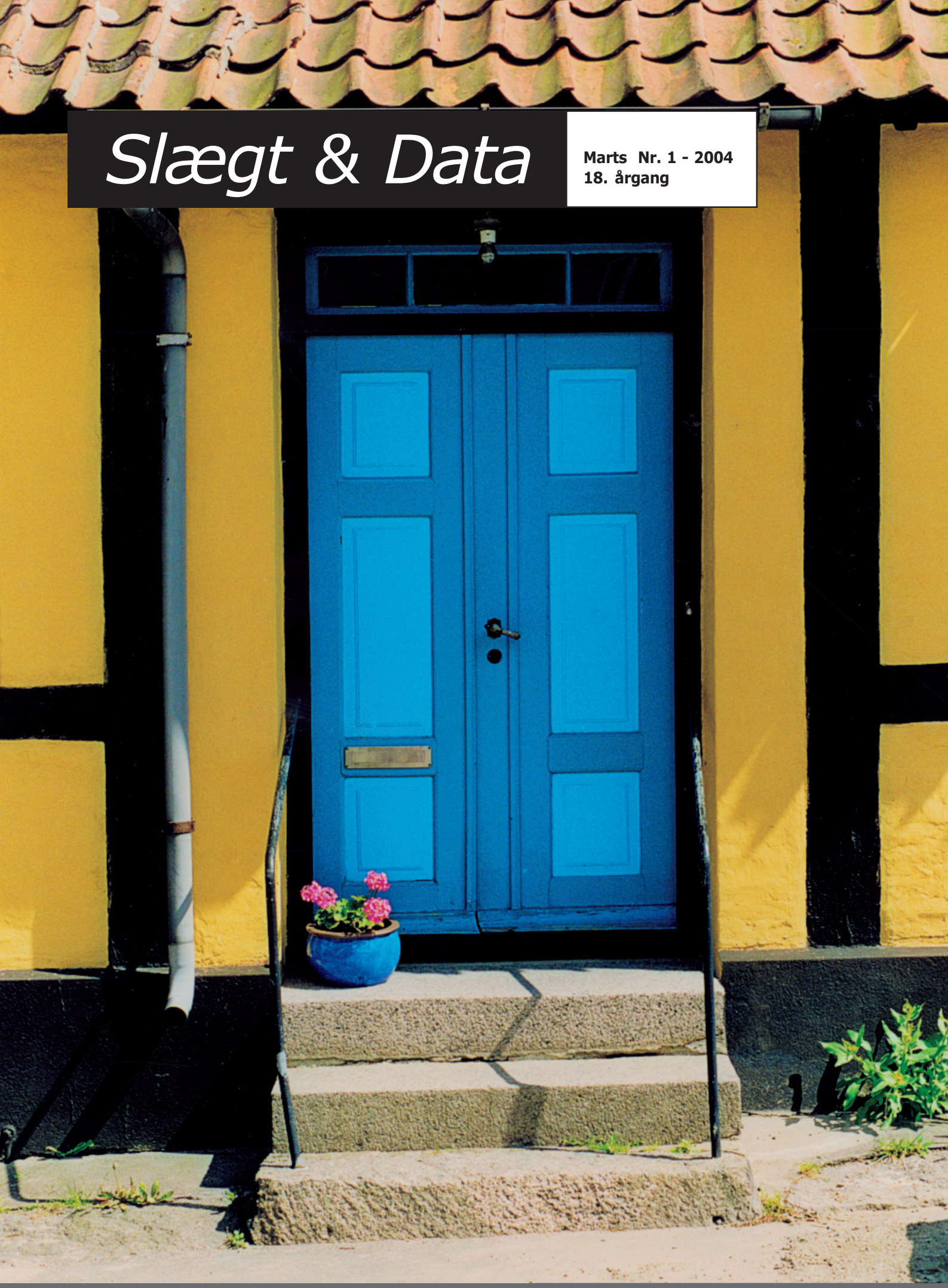

DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning

Slægt & Data

Udgives af DIS-Danmark
Databehandling i Slægtsforskning
www.dis-danmark.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:
Kasserer Werner Wittekind
Rudersdalsvej 114
2840 Holte
Tlf. 45 41 43 15
kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:
Erik Kann, ansvarshavende redaktør
Johan Jepsens Vej 1
2830 Virum
Tlf: 45 85 18 02
redaktion@dis-danmark.dk
samt:
Kathrine Tobiasen, best.medlem
Anne Katrine Rud, journalist

Trykkeri: Grafisk Data Center
Trykoplag: 5.000 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler.
Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:	**Udkommer:**
1.maj 2004	Juni 2004
1.august 2004	September 2004
1.november 2004	December 2004
1.februar 2005	Marts 2005

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent 2004: 125 kr.
Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 1 - marts 2004

3 Kalenderen
4 En genealogisk pauseskærm
6 Lang dags rejse mod net ...
8 Et pudsigt tilfælde!
9 Bag alle døre er der en historie
9 Slægt & Data på cd-rom
10 Bestyrelsens beretning 2003
13 DIS-Danmark: Resultatopgørelse 1/1 - 31/12 2003
14 Et MUST for slægtsforskere
15 Vi hjælper med at finde spændende kilder
18 Ahne2Web
19 Om fotoet af 'Det blinde Æsel'
20 Nyheder på DIS-Danmarks hjemmeside
21 Ny CD fra Kildeindtastningsprojektet
22 Tips & Ideer
22 Reunion-håndbog på dansk
23 DIS' ekspedition og DIS' bestyrelse

Forsidefoto

Dørmotivet er fra Svaneke på adressen Tempelvej nr. 4 - fotograferet i foråret 2003 af Hans-Henrik Tofft.

Links i artiklerne

De links - der står i artiklerne i dette nummer - er også lagt på www.dis-danmark.dk

KALENDEREN

Haslev

Fredag 23. april 2004
kl. 19.00 - ca. 22.00

Computerteknisk billedbehandling

v/Anna Margrethe Krogh-Thomsen

Haslev folkebibliotek,
Jernbanegade 62, 4690 Haslev

Praktisk demonstration af hvordan gamle afblegede eller beskadigede fotografier kan reddes og blive som ”nye”.

Ved hjælp af moderne computerprogrammer kan et ødelagt billede blive ”lappet” og restaureret. Hvordan et gruppebillede kan beskæres eller udklippes til mange enkelte billeder lige til at sætte ind som illustrationer i en slægtsbog.

Vi kommer desuden ind på indscanning af dias og gamle sorte negativer, samt digitale fotografier.

Inden foredraget vil der på en lille udstilling være mulighed for at se forskellige billeder, som de så ud før og efter billedbehandling.

Det koster 25 kr., som betales ved indgangen.

Tilmelding nødvendig
Senest 9. april til annch@ofir.dk

Haslev

Lørdag 24. april 2004
kl. 13.00 - 15.00

Folketællingerne 1787 til 1901 som slægtshistorisk kilde

v/Svend-Erik Christiansen

Haslev folkebibliotek,
Jernbanegade 62, 4690 Haslev

En præsentation af indholdet i folketællingerne og hvordan vi som slægtsforskere kan bruge dem.

Oplysningernes troværdighed vil også blive behandlet, ligesom de nyeste søgemuligheder via CD og Internettet bliver taget op.

Foredraget afholdes i samarbejde med FOF i Haslev.

Det koster 25 kr., som betales ved indgangen.

Tilmelding nødvendig
Senest 13. april til annch@ofir.dk

Haslev

Lørdag og søndag 1.-2. maj
2004 kl. 9.00 - 16.00

Brothers Keeper 6

v/Chris Gade Oxholm Sørensen

Sofiendal skolen,
Sofiendalsvej 42, 4690 Haslev

Chris Gade Oxholm Sørensen vil om formiddagen præsentere programmet med de nye funktioner.

Om eftermiddagen kan den lidt mere øvede bruger lære programmet bedre at kende bl.a. udskrivningsmuligher, gedcom-filer m.m.

Egne data og evt. bærbar computer medbringes.

Der er mulighed for at købe programmet, dansk vejledning og at blive registreret.

Husk frokost, kaffe, drikkevarer skal selv medbringes.

Tilmelding nødvendig
Senest 16. april til annch@ofir.dk

Århus

DIS’ generalforsamling

Lørdag 17. april 2004, kl. 13.00 – 15.00.
Cab Inn, Kannikegade 14, 8000 Århus C.

Dagsordenen på bladets bagside.

Efter en kaffepause fra kl.15.00-15.30 vil der blive fremvisning af slægtsforskningsprogrammer, mulighed for at søge på Internettet mm. Mulighed for spisning efter generalforsamlingen.

En genealogisk pauseskærm

En alternativ præsentationsform af slægtsbilleder

Lars Jørgen Helbo
Borgergade 44
8450 Hammel
Tlf. 86 96 51 33
lars@helbo.org

Som slægtsforsker står man før eller senere over for spørgsmålet om, hvordan man bærer sig ad med at præsentere de indsamlede oplysninger på en spændende måde.

Ingen har vel for alvor lyst til kun at forske for skrivebordsskuffen; men andres interesse er jo ikke givet på forhånd. Spørgsmålet er altså, hvordan interessen kan vækkes, så man får mulighed for at fortælle? Denne artikel handler om en lidt anden måde at gøre det på.

Samlinger af gamle billeder

De fleste slægtsforskere har større eller mindre samlinger af gamle billeder. Det kan være portrætter af bedste- og oldeforældre. Det kan være et maleri af slægtsgården, og det kan være billeder af de kirker, hvor familiens medlemmer er døbt, måske hentet fra DIS-Danmarks hjemmeside.

Men hvad hjælper de mange billeder, hvis ingen kigger på dem? Derfor kan det være en god ide at placere billederne i en uvant sammenhæng.

Irfan View – til billedvisning

Et godt hjælpemiddel til dette formål er programmet Irfan View. Det er et billedvisningsprogram og en hel masse andet. Programmet er udviklet af Irfan Skiljan, en bosnier bosat i Østrig.

Programmet er freeware og kan hentes på siden www.irfanview.com.

Det er et program, som under alle omstændigheder kan anbefales til alle pc-brugere, så hvis du ikke har det, så hent det.

Alle mulige formater

IrfanView kan vise billeder i alle mulige formater. Derudover er der en række konverterings-muligheder. Man kan f.eks. rotere et billede og ændre størrelse eller format.
Endelig kan programmet fremstille websider og diasshow. Sidstnævnte kan gemmes enten som et program eller som en pauseskærm, og det er denne mulighed, vi vil se på her.

Med Resize/Resample tilpasses billederne lynhurtigt til skærmens størrelse.

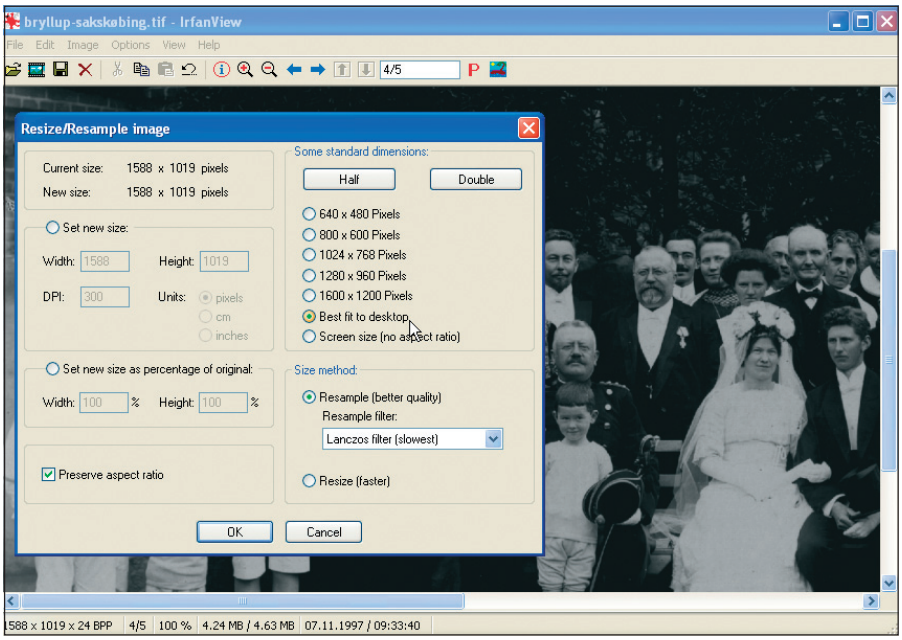

Passende størrelse og format

Først skal vi bruge nogle billeder. De skal være scannet ind på computeren, og de skal være gemt i en passende størrelse og et passende format.

Begynd med at udvælge 20 til 25 billeder fra samlingen og kopier dem over i en ny folder på harddisken. Hvis vores diasshow skal virke sammenhængende, skal billederne helst ikke være alt for forskellige. Det vil f.eks. være bedst, hvis de enten er i sort/hvid eller i farve, ikke en blanding af begge dele.

Tilpas billederne

Nu skal billederne tilpasses til skærmens størrelse. Med IrfanView er det ganske enkelt. Billederne åbnes et ad gangen med menuen File->Open.

Gå dernæst ind i menuen Image->Resize/Resample. I højre spalte sættes mærke ved *Best fit to desktop*. Tryk så på OK. Derved ændres billedets størrelse, så det på den længste led passer til skærmen.

Gå så ind under File -> Save as og gem billedet i jpg-format.

Sættes sammen til et diashow

Når alle billederne er behandlet på den måde, skal de sættes sammen til et diashow. Gå ind i menuen Filer -> Slideshow. Øverst til højre vælges bil-

lederne på harddisken. Når et billede vælges, vises det nederst til venstre i dialogfeltet, så man nemt kan se, om det er det rigtige. Vælg billedet og tryk på knappen Add. Efterhånden samles billederne i listen øverst til venstre.

Når alle billeder er tilføjet listen, trykkes på knappen Save as EXE/SCR. I næste dialogfelt vælges *Create SCR file*, og nederst skrives et passende filnavn, f.eks. *aner*. Tryk så på knappen Create.

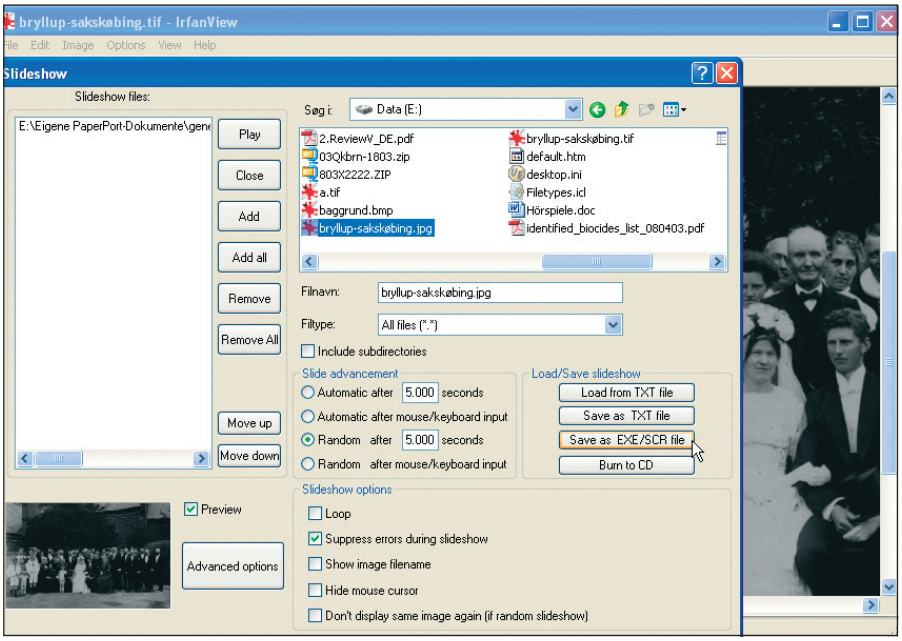

I dette dialogfelt udvælges de billeder, som skal med i vores diasshow.

Installation

Dermed er den nye pauseskærm færdig; men den skal også installeres på computeren.

Sæt musens pil over et tomt sted på skrivebordet. Tryk på højre taste og vælg Egenskaber. Gå ind under fanebladet Pauseskærm. Vælg den nye pauseskærm i listen og tryk på OK.Nu handler det bare om at vente. Hvis computeren får lov til at stå urørt, vil anerne hurtigt dukke op på skærmen.

I Egenskaber for skærm installeres den nye pauseskærm.

Hvem er det?

Men hvad er nu formålet med det hele? Jo, vent og se. Når billederne af de gamle begynder at dukke op på skærmen i tilfældig rækkefølge, vil det helt sikkert påkalde sig opmærksomheden.

I de fleste tilfælde vil det ikke vare længe, før en eller anden spørger: *Hvem er det?* Og dermed har man alle tiders chance for at fortælle og skabe interesse for den bedste af alle fritidsinteresser.

Nordisk Slægtsdatabase
www.alternativ-forum.dk/genealogi

Lang dags rejse mod net ...

John Møller
Elmevej 3B, 4622 Havdrup
Tlf. 46 18 51 31,
JOM@solrod.dk

Jeg har siden 1991 arbejdet på en geografisk orienteret slægtsdatabase med udgangspunkt i de fem sogne i den nuværende Solrød kommune (Havdrup, Solrød, Jersie, Kirke Skensved og Karlstrup).

Det oprindelige mål var at få styr på de mennesker, som havde boet og arbejdet i sognene, men opgaven greb om sig. Hurtigt blev både nabo- og nabonabosognene m.fl. inddraget i interesseområdet. Min egen private slægtsbase blev også integreret i den, fordi der var en hel del sammenfald.

Meget stor database

Det korte af det lange er, at basen efterhånden er blevet ret stor (godt 76.000 personer). Nu rummer det vægtige bidrag vedrørende især den sydlige og østlige del af Roskilde amt samt Midtsjælland og Stevns. Plus utallige slægtslinier, der fører til og fra hele Danmark.

På nettet

For trekvart år siden var tiden inde til at få den på nettet. Basen er bygget op i Brothers Keeper, som ikke kan producere websider, men det skulle jo ikke være et problem.

Selv min gamle DOS-version af programmet kan producere GEDCOM-filer, og så kunne jeg jo bare overføre basen til WinFamily, hvis websider jeg godt kunne lide på grund af stednavneregistret. Det *burde* ikke være et problem, men det er først her, historien rigtig begynder!

Problemerne begynder

WinFamily ville nemlig ikke acceptere gedcom-filen fra BK. Heller ikke efter at jeg havde overført basen til sidste Windows-version af BK og forsøgt mig derfra.

Ingen af de to danske importører kunne hjælpe mig og var af den opfattelse, at det så afgjort ikke var deres problem! I min kvide kontaktede jeg Lars Kr. Lundin. Hvis der var nogen i Danmark, der vidste noget om gedcom, måtte det være ham!

Afvigelser fra gedcom-standard

Lars kunne fortælle, at BK og WinFamily begge afviger fra gedcom-standarden, men på hver sin måde!

Han foreslog mig at sende filen ind til GEDCOMP-projektet, så ville han justere den til det brug og sende mig en tilrettet fil, som jeg så kunne arbejde videre med.

Trods en vis tøven slog jeg til. Når jeg havde modtaget 160 bingo'er på min tidligere indsendte private base på små 5.000 personer, hvor mange svar ville jeg så få på de aktuelle 76.000?

Jeg så mig selv begravet i bingo'er, men hvis jeg hurtigt kunne få basen på nettet, ville jeg kunne henvise til den der. Lars fik altså gedcom-filen, og jeg fik den justerede udgave retur. Den ville WinFamily *heller* ikke acceptere, og så var jeg lige vidt!

Nyhedsgruppen kandu.dk

I nyhedsgruppen kandu.dk fandt jeg en længere diskussion om de forskellige programmers manglende overholdelse af gedcom-standarden. Her nævnte Lars Lundin i en bisætning, at han faktisk kun havde oplevet **én** indsendt gedcom-fil uden fejl, og den stammede fra det svenske slægtsprogram MinSläkt. Ny mulighed?

MinSläkt

Jeg lokaliserede og downloadede MinSläkt og lavede et forsøg i lille skala.

Programmet accepterede min 600-personers BK-fil, og der var både person- og stednavneregister! Tilsyneladende gik det også udmærket med import af de 76.000 personer, men en nærmere undersøgelse afslørede, at der faktisk kun var overført 32.736 personer.

Den svenske producent oplyste, at det var fordi, jeg havde brugt en maskine med Windows95 eller Windows-98, der havde denne begrænsning – jeg skulle i stedet benytte en pc med Windows2000.

Jeg fandt sådan en på det lokale rådhus, og så lykkedes det faktisk at importere hele basen i MinSläkt og få programmet til at lave en gedcom-fil.

Videre til WinFamily

Herfra videre til WinFamily, der accepterede den svenske fil og producerede de nødvendige godt 76.000 websider med tilhørende index'er.

Basens datafiler på i alt ca. 27 Mb var ved transformationen til websider svulmet op til 273 Mb, og det var der ikke plads til på den gratis webserver, arkivet havde til rådighed. Jeg fik en aftale i stand med webmasteren om at prøve alligevel, så måtte vi finde ud af økonomien senere.

Fejl ved uploadning

Efter at have tygget på opgaven et par døgn blev kommunikationen afbrudt af en fejlmelding om – at serveren uventet havde afbrudt forbindelsen.

Webmasteren bedyrede, at de aldrig afbrød en transmission – heller ikke selv om man overskred den aftalte størrelse. Rådhusets IKT-afdeling gav en tilsvarende melding.

Nyt domæne

Da det under alle omstændigheder var lidt usikkert med den gratis serveradgang, fandt jeg et andet web-hotel og fik oprettet et nyt domæne med plads til 400 Mb.

Jeg disponerede nu over det kommunale nets adgang til nettet med stor kapacitet, et professionelt webhotel med en meget tyk ledning til nettet og

400 Mb til at tage imod i den anden ende. Så skulle kapaciteten i hvert fald ikke være et problem.

Stadig problemer

Det blev det bare ikke bedre af. Det måtte konstateres, at det i praksis var umuligt at overføre filerne direkte til webserverne, fordi kommunikationen blev ved med at gå død efter et døgns tid eller to. OK, men hvis man nu kunne eliminere transmissionen?

Flere forgæves forsøg

Flere forsøg på at brænde filerne på en cd-rom gik i fisk. Det lykkedes på et par døgn at overføre alle filerne til det drev, hvorfra de skulle brændes, men til gengæld skete der intet, da selve brændingen skulle gennemføres.

Et forsøg på at overføre filerne til et USB-drev stoppede ved 32.693 (+ evt. nogle skjulte systemfiler), der muligvis også har en teknisk grænse.

Et forsøg på at lave en Zip-fil med det hele standsede ved 65.536 filer med en melding om, at det var det største antal filer, WinZip kunne klare.

Overførslen blev til sidst klaret ved at overføre de 76.185 filer til 2 zip-filer af halv størrelse, flytte dem begge over på USB-drevet og aflevere dette personligt på web-hotellet!

Endnu flere problemer

Men heller ikke de professionelle med det avancerede udstyr slap igennem uden videre! Det var rutine at overføre filerne fra USB-disken til serveren og pakke zip-filerne ud.

Alle 76.185 filer var kommet med, og web-masteren skønnede, at det ville tage en times tid at overføre dem til web-siden. Tre timer senere kom der imidlertid en mail fra hotellet om, at man var løbet ind i nogle problemer og ville vende tilbage til sagen den efterfølgende uge.

Den efterfølgende uge gik dog, uden at den efterhånden stærkt savnede klarmelding dukkede op. De mange filer havde lagt ftp-klienten hos min hotelvært ned fire gange!

GENViewer var løsningen

I min kvide gik jeg på ny på opdagelse og fandt på DIS' hjemmeside en omtale af programmet GENViewer. Det blev downloaded, og det blev løsningen på mit problem.

Programmet var enkelt at bruge, og pladsforbruget var markant bedre! Programmet pakkede de 76.000 personer i en selvudpakkende fil, der kun fylder 2,7 Mb!

Endelig på nettet

Den store database er blevet lagt på Solrød Lokalarkivs hjemmeside. Hvis

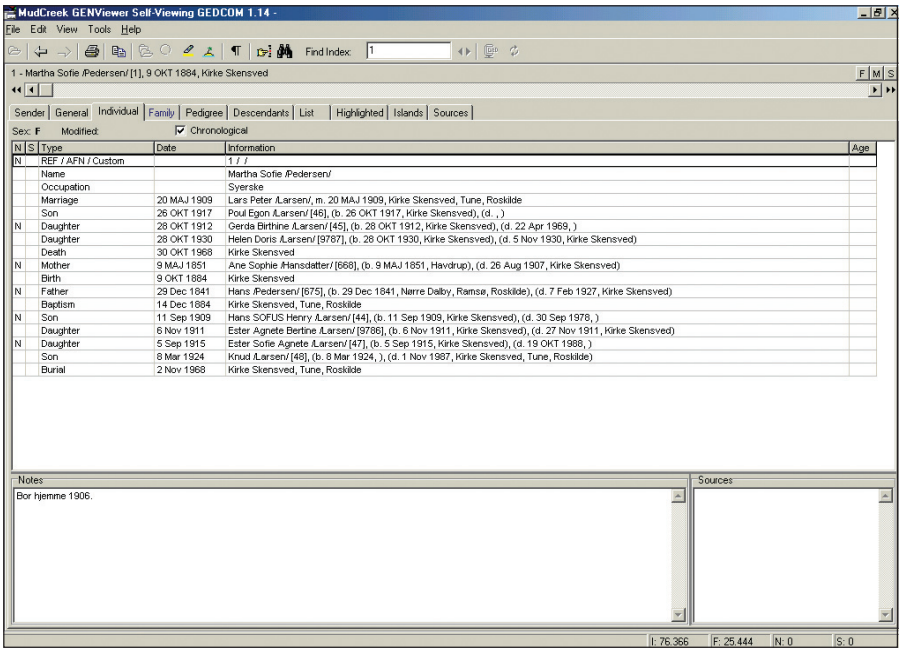

Navneliste fra Slægtsdatabasen.

Anetavlen fra Slægtsdatabasen.

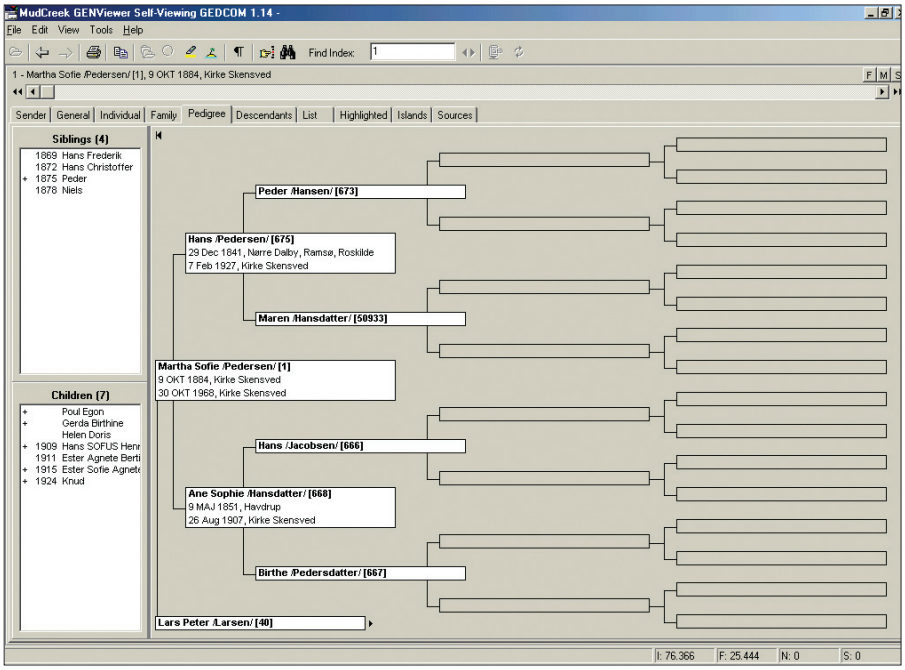

man vil se den i funktion, kan den hentes på www.lokalarkiv.net. Det kan tage op til et kvarter med et gammelt modem, men klares på et par minutter med en hurtig linie. Det er en engangsforeteelse, for når basen er hentet hjem på maskinen, kan den bruges uden bekymring for telefonregningen.

En lang og sej proces

Det har været en lang og sej proces, og jeg har lært meget undervejs. Jeg har sammen med halv- og helprofessionelle edb-folk opdaget tekniske og programmæssige begrænsninger, ingen af os vidste noget om.

Jeg har i praksis fået afprøvet det gamle danske mundheld "Tålmodighed med held udøver, hvad heftighed forgæves prøver". For uden en god portion stædighed – eller vedholdenhed, som jeg kalder det – var det ikke gået.

Af forskellige grunde ønskede jeg i første omgang ikke at lægge basen på nettet som en gedcom-fil, men det er da en beslutning, der skal vendes. Der er ikke tvivl om, at det vil være meget simplere, og basen skal naturligvis snart opdateres. Godt og vel 400 bingo'er sætter sine spor!

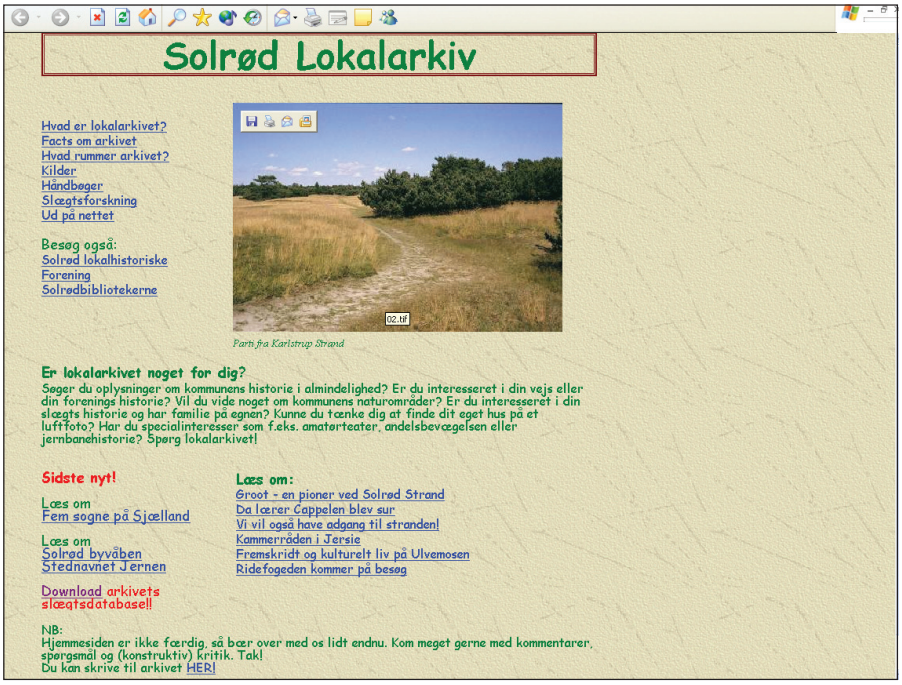

www.lokalarkiv.net hvorfra slægtsdatabasen kan hentes.

En pudsigt tilfælde!

Skrevet af Rita H. Matzon
Egevej 19, 5300 Kerteminde

I de sene aftentimer finder jeg ofte stor fornøjelse i evt. at kunne hjælpe andre medlemmer med tydning af de gamle skrifter.

En aften i efteråret sad jeg igen og bladrede gennem DIS-medlemmernes hjemmesider og fandt her et medlem fra min mors fødesogn på Nordals, der oven i købet havde adresse i hendes fødehjem, bygget af hendes forældre som nygifte i 1876.

Jeg havde ved et besøg på stedet et par år tidligere set, at ejendommen var blevet renoveret, hvorfor jeg sendte en mail til Bent Jessen, som er den nuværende beboer og ejer, for at høre, om han var interesseret i fotos af huset fra 1930'erne.

Det var han i høj grad, idet han har været ejer af huset siden midten af 1970'erne, og det var stærkt ombygget indvendig, da han overtog det. Jeg fik derfor fremstillet og sendt ham et par billedkopier.

I efterfølgende telefonsamtaler, der foregår på vort "modersmål" sønderjysk, fortalte han, at han bl.a. er redaktør af bladet "Oksbøl Sogne-Nyt", som udkommer fem gange årligt, og at han havde planer om at beskrive sognets bebyggelse og dets beboere gennem tiderne.

Sammen med billederne havde jeg sendt en beskrivelse af husets oprindelige indretning og mine erindringer fra besøg hos min mormor.

Et foto vakte opmærksomhed

En bemærkning heri om, at der i den fine stue "æ dørnsk", på en kommode stod fotos af ældre familiemedlemmer, bl.a. af mine oldeforældre fra (Broballe) Nedermark – vakte særlig interesse, så jeg sendte også en billedkopi heraf sammen med de data, jeg havde.

Stor var hans overraskelse. Det viste sig, at netop det billede – af to herlige gamle mennesker var tilgået det lokale arkiv uden oplysninger om fra hvem, og hvem personerne var. Det havde derfor efterfølgende været bragt i nævnte Oksbøl Sogne-Nyt både i nr. 4/1999 og nr. 3/2002.

En dag i januar modtog jeg det seneste nummer af bladet nr. 4/2003, og nu er billedet af de to gamle, Mads og Maren Jessen fra Broballe Nedermark i Oksbøl sogn på Nordals for tredje gang blevet bragt i bladet, men nu med oplysning om navn, herkomst og data også for deres seks børn, hvoraf min mormor var den ældste.

Hvor tilfældigt kan sådan noget være!

Bag alle døre er der en historie

af Erik Kann, redaktør af Slægt & Data, redaktion@dis-danmark.dk

Flere af læserne har måske bemærket, at dette nummer af Slægt & Data er lettere end normalt. Forklaringen er ganske enkel, at der kun er 24 sider i bladet frem for de normale 32 sider.

Det skyldes ikke kun, at vi har valgt at spare pga. de ændrede regler om portostøtte – næ – det skyldes også noget mere banalt: Der har ganske enkelt ikke været stof nok til 32 sider.

Ved deadline 1. februar forelå kun én enkelt, ganske kort artikel. Jeg måtte hurtigt erkende, at 32 sider var et helt urealistisk mål. Først landede jeg på 16 sider, men heldigvis kom der flere ting til, og slutfacit blev de 24 sider, du holder i hånden nu.

Nok at skrive om

I bund og grund er det ærgerligt, for der er bestemt nok at skrive om. Der kan naturligvis være mange forklaringer!

Med udgangspunkt i fotoet på forsiden af bladet vil jeg sige: ”Bag alle døre er der en historie”. Måske er man ikke klar over, at man faktisk sidder med en god historie og tænker: ”Det er der nok ikke nogen, der synes er spændende”. ”Det kan da ikke interessere andre”.

Sådant har jeg hørt mange gange, og hver gang understreger jeg, at hver og en af os er en del, en uundværlig del af den store helhed. Hvis det ikke var for hver og en af os, kunne vi aldrig tale om ”flyttemønster”, ”udvikling i retning af”og ”tendens til”.

Det skal vi huske, inden vi sender vor egen lille beretning i skammekrogen. Ingen beretning har fortjent at blive sendt i skammekrogen, alt er principielt interessant og vedkommende alene af den grund, at det er interessant for os selv.

Artiklerne redigeres

Det kan måske være, at redaktionen vælger at gøre din historie mere generel og almen. Men hvis vi ikke hører fra dig, har vi ikke noget at gøre generelt.

Det er slet ikke sikkert, du er helt færdig med dine overvejelser om dette og hint. Men det forhindrer ikke, at andre kan blive inspireret og ansporet. Og vi hjælper så hjertens gerne med at formulere og sætte sammen.

Også for nye medlemmer

Husk på, at vort kære blad ikke kun er for de avancerede slægtsforskere – for de der ”har styr på det hele”! DIS får masser af nye medlemmer hver eneste måned, mennesker der først lige akkurat er begyndt med BK eller et andet program.

Det må være en væsentlig del af DIS’ opgave at fremstå som en sikker havn, hvor man i tryghed og forståelse kan få vendt både store og små spørgsmål og overvejelser.

Bred skribentskare

Det har lige fra min tiltrædelse som ansvarshavende redaktør været min bestræbelse at brede skribentskaren mest muligt ud. Det kan godt være, at der rundt om i krogene sidder en og anden, der siger: Jamen det er jo altid jer selv, der skriver. Ja, men gjorde vi ikke det, ville vi kunne spare ganske meget på portobudgettet!

Opfordring

Min opfordring skal være: Kig på jeres ”lukkede døre”, tag mod til jer, luk dem op og lad lyset skinne på alt det spændende inde bag ved.

Det vil være en glæde ikke bare for jer selv men også for en masse andre slægtsforskere. Og så er det vel i grunden ikke så galt.

Alle numre af Slægt & Data samlet på cd

I Slægt & Data efterlyste vi for nogle numre siden, om et medlem ville påtage sig at indscanne de helt gamle numre af Slægt & Data (1987-1995).

Heldigvis meldte Hanne Aagaard Jensen sig. Ved hendes hjælp kan vi nu præsentere samtlige numre af Slægt & Data i deres oprindelige layout samlet på en cd – som er til salg.

Søgning i bladene fra 1995 og frem

Alle bladene foreligger i Adobe pdf-formatet. Med den nye version af læseprogrammet Adobe Reader, der medfølger på cd’en, kan der søges på tværs i bladene fra 1995 og fremefter. Der kan naturligvis ikke søges på tekster fra bladene fra 1987-1995, idet disse sider foreligger som grafiske afbildninger og ikke som egentlige tekster.

Cd’en koster 50 kr.
Slægt & Data på cd kan købes ved DIS-Danmarks ekspedition:
Tlf. 26 84 25 19 (tirsdag kl.14-18).
ekspedition@dis-danmark.dk

Bestyrelsens beretning 2003

Vind fra skiftende retninger

I grunden var det ikke særlig vanskeligt at sætte overskrift på det DIS-år, der er forløbet siden generalforsamlingen i Taastrup i april 2003.

Sjældent har bestyrelsen haft så mange bolde i luften på én gang, og sjældent har der været så mange forskelligartede meninger om det, der er vores alles fælles barn: Slægtsforskning og edb.

Generalforsamlingen i Taastrup var intet mindre end turbulent, bl.a. en kulmination af en masse sammensparet utilfredshed med bestyrelsens håndtering af navnlig Kildeindtastningsprojektet, forholdet til DDA mm.

Trods flere forsøg på at tage fat om tingene, lykkedes det os vist ikke rigtigt at få rundet tingene af på en for alle parter tilfredsstillende måde.

Allerede længe inden generalforsamlingen havde der været mange tilkendegivelser om åbenhed, dialog og debat. I skrivende stund må det erkendes, at der stadigvæk er mange ting, bestyrelsen kan gøre bedre.

Selvfølgelig kan man diskutere, hvilken konkret arbejdsmæssig forbedring der ligger i, at referater fra bestyrelsesmøderne gøres tilgængelige via foreningens hjemmeside. Men det kan da i hvert fald sikre, at ingen behøver at tro, at bestyrelsen arbejder med både en dagligstue og en korridor dagsorden. Det er i hvert fald på ingen måde tilfældet.

Konstituering

Konstitueringen efter generalforsamlingen blev som følger: Ole H. Jensen (formand), Lars J. Helbo (næstformand), Ruben Højmark (sekretær), Werner Wittekind (kasserer), Erik Kann og Kathrine Tobiasen (redaktion).

Kort sagt: Alle fortsatte på de poster, de havde beklædt inden generalforsamlingen. En konkret illustrering af, at frivilligt arbejde har det bedst iklædt interesse og lyst.

Ud over det konstituerende møde umiddelbart efter generalforsamlingen har der været afholdt 3 bestyrelsesmøder. Bestyrelsen har desuden været samlet en hel weekend til drøftelse af mere principielle forhold omkring bestyrelsens arbejde, forhold til medlemmerne etc.

Nu mere en 4.000 medlemmer

Der har endnu engang været en markant udvikling i antallet af medlemmer i foreningen, og netop nu er vi nået til at være et pænt stykke over 4.000 medlemmer. En stigning på ca. 700 på ét år!

Bestyrelsen er meget glade for den konstante fremgang, og vi håber naturligvis, at det bliver muligt at ramme fællesnævneren for de mange medlemmers forskelligartede forventninger. Nemt er det ingenlunde altid!

♦ Aktiviteter ♦

Det har været et særdeles aktivt år med flere markante tiltag. Efterfølgende gennemgang berører de mest markante. Men mange andre kunne have været trukket frem.

♦ Receptionen i Odense i november måned for udgivelsen af den

DIS-Danmark holder generalforsamling på skift i Storkøbenhavn og i provinsen.

Sidste år troppede henved 70 DIS-medlemmer op til generalforsamlingen i Tåstrup – se fotoet.

17. april i år holder DIS generalforsamling i Århus. Nu bliver det spændende at se, om jyderne kan matche københavnerne i antal?

færdigindtastede folketælling 1845 står helt centralt. Timer og atter timers slid fra indtasterne, korrekturlæserne, de ansatte på DDA, de involverede DIS-folk var tilendebragt, og endnu et nyttig redskab kunne definitivt overdrages til alle slægtsforskere.

Foreningen DIS-Danmark er stolt af at være en vigtig del af dette kæmpeprojekt, og vi glæder os over, at receptionen for den næste færdigindtastede folketælling allerede er fastsat! I alt er der nu omkring 8 mill. poster indtastet, så der er meget at glæde sig til!

♦ I maj måned mødtes repræsentanter for bl.a. nettjenesterne "Digitale Kilder"og "Sognetræf" med repræsentanter for DIS. Sagen var ganske enkelt, at flere gode kræfter næsten samtidigt og helt uafhængigt af hinanden havde set mulighederne i at skabe en fælles sognevis samling af alle tilgængelig informationer om indtastninger, kirkebilleder mm.

Det blev et særdeles gavnligt møde, hvor man enedes om at samle informationerne i DIS-regi som én fælles informationsportal. Siden har der været arbejdet energisk med programmering, systematisering og afprøvning. I slutningen af januar 2004 har gruppen netop været samlet igen, og det forlyder, at man snart er klar til at gå i luften.

♦ I november afvikledes et stort heldagsarrangement i Rønne i samarbejde med Slægts- og lokalhistorisk forening på Bornholm. Det havde længe været bestyrelsens ønske at gøre fremstød i områder, hvor den sædvanlige DIS-mødeaktivitet ikke har været så markant.

Det blev en rigtig spændende dag med foredrag, fremvisninger af 3 slægtsforskningsprogrammer og sidst men ikke mindst tid til hygge og godt samvær. Bestyrelsen vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til "bornholmerforeningen" for et godt, konstruktivt og positivt samarbejde.

I november samledes bestyrelsen en hel weekend for at drøfte mere principielle og overordnede forhold, som ikke nås på éndagsmøder. Fra venstre ses Kathrine Tobiasen, Ole H. Jensen, Arne Julin, Werner Wittekind, Boris Reimann og Hanne Marie Rud.

Det nordiske samarbejde

Foreningen har valgt at prioritere det nordiske arbejde højt. Desværre havde vi ikke mulighed for at deltage på forårets møde i Mariehamn, men i august drog ikke mindre end tre DIS-repræsentanter til Ronneby i Sverige for at passe vores danske stand på de svenske slægtsforskerdage.

Det blev et par særdeles travle men også givende dage. En masse mennesker fik svar på spørgsmål om foreningen, og det lykkedes til fulde at gøre opmærksom på, at DIS har en masse spændende at byde på. Fra Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie er der nu kommet forslag om en fælles stand på slægtsforskerdagene i Östersund i august 2004.

Møde i Schwerin

Foreningen var også repræsenteret på en tysk slægtsforskerkongres i Schwerin med temaet: "Migration over Østersøen". Gode kontakter er blevet knyttet, og forhåbentlig bliver det også muligt at møde frem til næste kongres.

Særnummeret Sogn-herred-amt

Det for længst udsolgte særnummer er under revision og opdatering hos foreningens tidligere formand Svend Erik Christiansen.

Der bliver tale om en stærkt forbedret udgave. Desværre kan der ikke i skrivende stund siges noget endeligt om udgivelsestidspunktet. Heldigvis kan man stadig få den gamle udgave.

Den findes nemlig inkluderet på den cd-rom med Slægt & Data, som vi netop har udgivet (læs herom side 9).

Breve til Statens Arkiver

Foreningen har rettet henvendelse til Rigsarkivaren og heri gjort opmærksom på, at kvaliteten af de på: www.arkivalieronline.dk tilgængelige arkivalier efter vores mening kan forbedres betragteligt. I første omgang vakte vores henvendelse ikke genklang i Rigsdagsgården. Men der er nu taget skridt til en mere konkret, teknisk dialog om spørgsmålet. Så det sidste ord er bestemt ikke skrevet endnu.

Bestyrelsesweekend

I november måned samledes bestyrelsen i Middelfart til en hel weekends drøftelser af mere principielle, overordnede forhold – alt det der ikke bliver tid til at komme godt nok omkring ved de ordinære bestyrelsesmøder.

Det blev en virkelig god weekend med mange vigtige meningsudvekslinger om forhold til medlemmer, forhold til andre foreninger etc.

DIS-Bytt, DIS-Treff

Denne sag har længe været på dagsordenen. Desværre har det endnu ikke

Hvordan mon vinden bliver i dag?
Foto: Hans-Henrik Tofft

været muligt at omsætte de mange anstrengelser til et konkret resultat. Forhåbentlig kan der snart findes en fornuftig løsning.

Portostøtte

De ændrede regler om portostøtte kan desværre meget vel komme til at berøre udsendelsen af Slægt & Data. Der bliver i værste fald tale om en klækkelig forøgelse af vores udgifter til udsendelsen.

Vi har ansøgt om at kunne forblive i kategorien af blade med portostøtte, men intet er afgjort på nuværende tidspunkt. Vores eneste modtræk vil være at konkretisere vores tanker om elektronisk udsendelse af bladet til interesserede.

Slægt & Data

Slægt & Data er, som altid, udkommet med 4 numre i beretningsperioden. Året har budt på en markant forandring, idet vi fra og med 17.årgang nr. 2 har udsendt Slægt & Data delvist i farver. Også i år har der været mange pæne tilkendegivelser om bladet. Det er altid rart med påskønnelse.

Hjemmesiden

Foreningens hjemmeside undergår løbende forandringer. Medlemsønsker om nye søgefaciliteter, bedre navigationsmuligheder etc. søges efterkommet i muligt omfang.

Tjenesten "DIS-Forum" er traditionelt en meget besøgt del af hjemmesiden, og på tilbagemeldingerne at dømme har vi mange glade og tilfredse brugere af hjælp til tydning, aneefterlysninger, markedsplads mm.

Det demokratiske frirum "Foreningsforhold" er målt i omfang og antal af indlæg vel nok det mest udnyttede af tilbuddene i DIS-Forum. Indholdsmæssigt kunne man måske nok fra tid til anden ønske sig en anden tone, og stundom byder vejrudsigten i sandhed på vind fra skiftende retninger!

Dis-Nyt

Næsten hver måned i beretningsperioden har vi udsendt det elektroniske nyhedsbrev Dis-Nyt. Det er en glimrende måde at kommunikere „her og nu"-relevante ting, og vi opfordrer endnu flere til at tilmelde sig ordningen. De allerede udsendte numre kan findes på vores hjemmeside.

Mødeaktivitet

Ingen har vist tal på de opfordringer, der er skudt af for at motivere til aktiv medvirken ved mødetilrettelæggelse. Hen over sommeren lykkedes det at få kontakt til en nu pensioneret lærer, der har påtaget sig at tilrettelægge og koordinere mødeaktiviteten øst for Storebælt.

Alle har givet vis bemærket, at det lige pludselig vrimler med tilbud i "kalenderen øst for Storebælt". Forhåbentlig kommer der også gang i arbejdet i den resterende del af landet.

Også i år har foreningen haft en repræsentation på SSF-weekend-kursus på Nørgaards højskole. I år var det igen Tove og Ole Jensen samt Kathrine Tobiasen, der stod for programdemonstrationerne. Interessen var stor den ganske weekend, og det er en fortræffelig måde at få vist foreningens ansigt på.

Fast ekspedition

Foreningens faste ekspedition har nu fungeret i hele beretningsperioden, og der er ingen tvivl om, at det var den helt rigtige beslutning, der blev truffet dengang.

Medlemmerne er glade for ordningen, og mange gør brug af den. Det er ganske mange opgaver, der er lagt i hænderne på vores ekspedition:

Pasning af telefon i ekspeditionstiden tirsdag kl. 14-18, ekspedition, produktion og forsendelse af medlemstilbud, udsendelse af velkomstbrev og medlemsblade til nye medlemmer, forsendelse af medlemsblade til medlemmer i udlandet, administration af læsekredsene. Jo, der er i sandhed travlt.

'Vind fra skiftende retninger'

Det er blevet en lang beretning i år. Men der har også været mange ting at berette om. Heldigvis kan man sige. Naturligvis er der stadig mange ting, der kunne gøres en masse ved:

Opgaver og projekter kan sættes i gang, og de principielle drøftelser af forholdet mellem bestyrelse og medlemmer kan givet vis trænge til forøget opmærksomhed.

Der er næppe heller tvivl om, at vejrudsigten også i tiden fremover vil lyde på vind fra skiftende retninger. Nogle dage vil der være højtryk, nogle dage lavtryk. Mangfoldigheden er så ubetinget en styrke, der i videst muligt omfang bør omsættes til positiv energi.

Midt i konstant medlemsfremgang og tusindvis af gode ideer er det imidlertid også vigtigt, at vi husker på det helt unikke i vores lokale DIS-vejrsystem: Det at vi faktisk selv i vidt omfang kan regulere både vindstyrken og vindretningen.

Hver og en af os ville givet vis gerne selv have personlig kontrol over både styrke og retning. Og jo flere der er parate til selv at levere noget af byggematerialerne til vindmøllerne, jo mere kan vi give vinden frit spil og udnytte energien.

DIS-Danmark: Resultatopgørelse 1/1 - 31/12 2003

INDTÆGTER	***BUDGET 2003***	***REGNSKAB 2003***	***BUDGET 2004***
Kontingent i alt	500.000,00	**499.201,00**	562.500,00
Særnumre i alt	0,00	**4.950,00**	0,00
Disketter i alt	10.000,00	**6.900,00**	10.000,00
HFH i alt	1.000,00	**1.900,00**	1.000,00
Annoncer	1.000,00	**800,00**	1.000,00
Gl Slægt & Data		**0,00**	
Renteindtægter	16.000,00	**13.574,54**	16.000,00
Diverse indt.			
Øredifference		**0,00**	
INDTÆGTER I ALT	***532.000,00***	***527.325,54***	***590.500,00***

UDGIFTER	***BUDGET 2003***	***REGNSKAB 2003***	***BUDGET 2004***
Medlemsmøder Vest	12.000,00	**12.745,69**	15.000,00
Medlemsmøder Øst	21.000,00	**15.154,80**	25.000,00
Nordisk samarbejde	10.000,00	**17.501,81**	20.000,00
Nordtysk samarbejde		**5.331,96**	
Telefonudgifter	15.000,00	**13.157,00**	16.000,00
Internet	8.000,00	**6.880,00**	10.000,00
Hjemmeside	3.000,00	**11.198,62**	10.000,00
Porto	27.000,00	**8.639,95**	30.000,00
Kontorartikler	10.000,00	**11.311,86**	14.000,00
Inventar	7.500,00	**26.293,69**	7.500,00
Programhjælp	3.000,00	**1.400,00**	1.500,00
Regnskab		**2.000,00**	
Div. administration	1.000,00	**461,19**	1.000,00
Generalforsamling	3.000,00	**3.902,60**	4.000,00
Bestyrelsesmøder	20.000,00	**28.107,00**	15.000,00
Transport	20.000,00	**22.678,00**	30.000,00
Eksterne møder	10.000,00	**10.494,70**	15.000,00
Bladporto	35.000,00	**45.896,70**	60.000,00
Gl Slægt & Data	0,00	**(150,00)**	
Slægt & Data	110.000,00	**124.412,51**	170.000,00
Redigering	50.000,00	**59.516,00**	75.000,00
Redaktionsudgifter	1.000,00	**3.011,00**	15.000,00
Ekspedition	14.000,00	**84.929,82**	5.000,00
Disket/CDer	3.000,00	**0,00**	4.000,00
Tilskud	5.000,00	**3.657,50**	8.000,00
Ekstern revision		**0,00**	10.000,00
KIP indtastning	75.000,00	**6.836,95**	20.000,00
CD udgivelser		**1.586,25**	75.000,00
DIS-Gen DK		**0,00**	10.000,00
Hensat/Fond			
Tab/Afskrivning		**0,60**	
Gebyr m.m.	2.000,00	**1.010,01**	2.500,00
Afgift			
UDGIFTER I ALT	***465.500,00***	***527.966,21***	***668.500,00***
ÅRETS RESULTAT		***(640,67)***	***(78.000,00)***

AKTIVER 2003		
Kasse	1.341,37	
Alm. Brand	224.174,57	
Giro 501 2058	82.764,55	
Alm. Brand 1	99.994,75	
Alm. Brand 2	0,00	
Norsk Bank	3,19	
Likvid beholdning		408.278,43
Tilgodehavende		1.815,00
Periodiseringer		25,00
AKTIVER I ALT		*410.118,43*

PASSIVER 2003		
Saldo 1.1. 2003	**316.650,59**	
Årets resultat	(640,67)	
Saldo 31.12.2003		316.009,92
		0,00
Omkostningskreditorer		66.063,51
Forudbet. kontingent		28.920,00
Fejlkonto		(875,00)
PASSIVER I ALT		***410.118,43***

Holte, den 15.1.2004
Werner Nielsen Wittekind
DIS-Danmarks kasserer

Et MUST for slægtsforskere

Anmeldelse skrevet af Kathrine Tobiasen

I en større provinsby, som jeg har lidt kendskab til, kan nye slægtsforskere ikke længere tilmelde sig et kursus i faget. Efter at priserne på aftenskoletilbuddene blev sat kraftigt op, faldt tilmeldingerne, så kurser ikke kom i gang. Nu har man helt opgivet at udbyde kurser i slægtsforskning. Mon ikke det også er sket i andre byer?

Hvad gør man så, hvis man som ny på feltet gerne vil lære håndværket? En oplagt mulighed er at kaste sig over den skrevne litteratur, der da heldigvis findes en del af. Og udvalget er just forøget med en ny titel.

Klercke og Skaaning

To garvede forskere med mange års praksis som undervisere i slægtsforskning, Bente Klercke Rasmussen og Jytte Skaaning, har skrevet en håndbog i emnet. „Find din slægt – og gør den levende“ udkom lige op til jul.

Underviser-erfaringerne skinner tydeligt igennem – det er en rigtig brugsbog. Der afsættes ingen spalteplads til filosofiske overvejelser over, hvad slægtsforskning i grunden er for noget eller til en gennemgang af fagets historiske udvikling.

Vi springer direkte til sagen og starter med at få gode, kontante råd om indsamling af de første oplysninger, så som: Udspørg de gamle i familien, men vær kritisk over for svarene; noter hvem de gamle fotos forestiller, men brug aldrig kugle- eller tuschpen på billederne! Et yndlingsudtryk i bogen er ”du skal være opmærksom på” – man fornemmer her den omhyggelige pædagog med øje for detaljerne.

Forfædre fra vugge til grav

Slægtsforskerlitteraturen har traditionelt taget udgangspunkt i arkiverne og de forskellige arkivalietyper. Men i denne bog er det den enkelte slægtsforsker og hendes arbejde med anerne, der er i fokus. Derfor hedder et centralt kapitel ”Forfædrene fra vugge til grav”. Her gennemgås, hvad man kan finde i kirkebøgerne, en hovedkilde der først er blevet præsenteret i et særskilt afsnit.

Jytte Skaaning og Bente Klercke Rasmussen: „Find din slægt – og gør den levende“. Pris: 248 kr. Forlaget Bonderosen, 2003. www.forlaget-bonderosen.dk

Der gøres i hele bogen meget ud af at give baggrundsviden for kilderne, for som det hedder i indledningen: ”Viden om denne baggrund kan gøre det nemmere for slægtsforskere at sætte deres slægtshistorie ind i en Danmarkshistorisk og en lokalhistorisk sammenhæng”. Vi hører om, hvornår kilderne dukker op, hvordan de har ændret sig ned gennem tiden, og selvfølgelig hvad kilderne indeholder, og hvad man kan bruge dem til.

Et væld af detaljer

Videre følger vi forfædrene, når de sprang soldat, var på arbejde og i hus og hjem. Man overvældes af alle detaljerne – det er svært at forestille sig, at noget er glemt. Er det dette bestemte aspekt, du vil have afklaret, så kig i X-kilde, som du finder på X-arkiv.

Når man er kommet igennem et kapitel, sidder man tilbage med en stor lyst til at stryge til arkivet og gå i gang med at undersøge nye muligheder. Der er overalt tænkt på specielle lokale forhold; Sønderjylland får som regel sit eget afsnit, men hvordan er det nu med Christiansø og Bornholm, og indtager hovedstaden igen engang en særstilling? Intet problem, forfatterne har været omkring det!

Kød på anerne

Hen mod slutningen kommer et kapitel med den lovende titel: ”Hvordan gør du forfædrene levende”? Her tages fat på alle slægtsforskeres problem – hvordan får man kød på anerne, når man nu ved hjælp af kirkebøger og folketællinger har stillet skelettet op?

Det er kriminalitet og fattigforsorg, der fylder mest i kapitlet, for her må man jo sande, at de almindelige, pæne borgere kan det være mere end svært at finde noget på – men hvis de på en eller anden måde har været i kontakt med ”systemet”, så kan man nemt være heldig at støde ind i en ren guldgrube af optegnelser i protokollerne.

Aviser, ordens- og medaljetildelinger samt Det kongelige Danske Landhusholdningsselskabs præmie- og belønningssager nævnes dog også.

Magtens hierarki

Et andet afsnit fortjener også at blive fremhævet. Det drejer sig om ”Magtens hierarki”, hvor tidligere tiders samfundsopbygning forklares, delt op som den var i den gejstlige, den verdslige og den retslige kommandovej.

Kapitlet er illustreret med anskuelige pyramider og skemaer – her viser underviser-erfaringerne sig igen. Det er vist første gang i slægtsforskerlitteraturen, vi præsenteres for en så klar fremstilling af dette emne.

Tak for det, den er guld værd, når man skal forsøge at finde vej til den rigtige kildegruppe og i det hele taget prøve at forstå den verden, der var forfædrenes.

Registre og IT
Bogen er forsynet med en detaljeret indholdsfortegnelse og et omfattende stikordsregister, der gør den let at finde rundt i. Endvidere kan alle videbegærlige slægtsforskere glæde sig over 50 siders litteraturliste, der følger bogens opstilling i kapitler og afsnit og også omfatter en del henvisninger til Internetsider.

I øvrigt er computere og IT ikke behandlet særskilt i eget kapitel, bortset fra et kort afsnit om slægtsprogrammer i kapitlet "Hold orden"! Det er dog langt fra ensbetydende med, at emnet er nedgraderet; tværtimod, det er inddraget overalt, hvor det falder naturligt. Bogen vrimler med relevante links. IT er ikke længere at betragte som et særområde i forbindelse med slægtsforskning, den er et integreret hjælpemiddel, og sådan bør det være.

Manglende billeder
Bogen er uden en eneste illustration (bortset fra de nævnte skemaer), og i vore billedtilvænnede tider må det umiddelbart opfattes som et minus, et stort ét, vil nogle endda mene.

Det havde afgjort ikke skadet, om begyndere kunne få syn for sagn: Sådan kan en side fra en kirkebog eller en skifteprotokol se ud, og her er eksempler på disse mystiske gotiske kragetæer. Men så var den blevet dyrere.

Når man er godt i gang med læsningen, glemmer man næsten de manglende billeder – sådan gik det i hvert fald denne anmelder. Det er jo ideerne og oplysningerne, man har brug for; hvordan kilderne tager sig ud, finder man selv frem til senere.

Seriøst bud
Har vi nu fået *Bogen* om slægtsforskning? Det spørgsmål skal man selvfølgelig være forsigtig med både at stille og svare på, men det vil ikke være overdrevet at påstå, at vi med "Find din slægt" har fået et seriøst bud på en sådan.

Det vil ikke være bogen for dem, der endnu overvejer eller er i den allerspædeste start, dertil er den alt for stor en mundfuld. Det er heller ikke bogen, man nyder på sengekanten – det er den på flere måder for tung til.

Men for alle, der er bidt af jagten på anerne, vil den langt hen ad vejen være en trofast følgesvend, som et uundværligt opslagsværk og som en tilbagevendende inspirationskilde, når der skal søges nye veje og muligheder i opsporingen.

Den bør stå højt på ønskesedlen hos alle, der bare vil *noget* med deres slægtsforskning.

Vi hjælper med at finde spændende kilder

Kathrine Tobiasen interviewer de to forfattere

Jytte Skaaning og Bente Klercke Rasmussen

På gadedøren til et hyggeligt, ældre byhus i Århus melder et hjemmeskrevet skilt om, at her har forlaget Bonderosen til huse.

"Det var mest af tekniske årsager, vi måtte sætte det skilt op", siger den ene af kvinderne Bente Klercke Rasmussen. I lejligheden på 2. sal er der ikke meget, der tyder på forlagsvirksomhed. Men i kælderen står en palle bøger (32 kasser á 14 bind) og venter på at blive afsendt. Hos Jytte Skaaning i Odense er et lignende lager.

De to har for nyligt udgivet en vægtig håndbog i slægtsforskning, endda på eget forlag. Hvordan får man mod på noget så halsbrækkende?

Forlagshenvendelse
"Jo, vi fik en opfordring fra et forlag, der gerne ville udgive en *populær* bog om slægtsforskning. Vi har i mange år samarbejdet om materiale til undervisning i faget og var med på ideen. Startede med at lave en synopsis, et forslag til en indholdsfortegnelse og en skitse til en indledning, som forlaget godkendte. Der blev aftalt termin for aflevering af afsnittene.

Arbejdstitlen var oprindeligt "På sporet af Slægten", men midt i det hele udkom Charlotte S.H. Jensens bog med samme titel (Red: Udgivet i forbindelse med TV-serien: På sporet af slægten, DR, 2002). Det betød selv-

følgelig, at vi måtte ændre titel. Vi fik en snak med forlaget om sigtet med vores bog. Charlottes bog var mest for begyndere, så vores blev drejet hen mod at skulle være mere faglig. Vi fortsatte med at skrive og afleverede løbende afsnit.

Skt. Hans aftens dag 2003 blev vi indkaldt til møde. Vi troede, det var et almindeligt produktionsmøde, men da vi gik fra mødet, var der indgået et forlig om, at forlaget alligevel ikke skulle udgive bogen. En alternativ mulighed var at finde et andet forlag".

Etablering af "Bonderosen"

Da Bente og Jytte havde sundet sig lidt oven på skuffelsen, gjorde de op, at bogen *skulle* ud. De havde et godt manuskript, og deres bagland var helt med på, at det skulle udgives. Ideen om at finde et andet forlag måtte hurtigt opgives, det ville tage for lang tid. Der var allerede sendt *flyers* ud om bogen, der var planlagt til at komme i efteråret, og begge havde haft disse præsentationsfoldere med på diverse kurser og møder.

Altså etablerede Bente (der af beskæftigelsesmæssige grunde var den eneste, der kunne) forlaget Bonderosen. Megen faglig hjælp kunne hentes hos to revisorer i den nære familie, så der var aldrig panik over tanken om momsregnskab o.lign.

Man indhentede tilbud hos et par trykkerier og valgte det billigste, meget tilpas beliggende i Århus. Det viste sig at være et rigtigt godt valg; trykkeriet ydede utrolig god hjælp. Det samme gjaldt Tove Glud Rasmussen (Bentes mor), der med sin revisorekspertise var med i alle forhandlinger.

Ud til boghandlerne

Der blev trykt et oplag på 2.000 eksemplarer, og herefter kom næste udfordring: distributionen. En del klares gennem DBK, der har kontakt til boghandlerne og styrer udsendelserne.

"Vi får løbende oversigter over hvilke boghandlere, der tager bogen hjem, så vi kan følge med i hvor i landet, den bliver solgt. Af og til kan man godt se, at nu har en af os holdt foredrag i en bestemt by", fortæller Jytte. Den anden del af salget står de selv for fx. til slægtsforskerforeningerne rundt om i landet.

Bogen er helt uden illustrationer – er det ikke et problem?

"Hvis der skulle billeder i bogen, var det os selv, der skulle klare det. Enten måtte vi selv fotografere, og så ville det måske ikke blive godt nok – eller også skulle vi betale en professionel for arbejdet. Det ville blive dyrt og tage tid, så bogen ikke kunne udkomme i 2003, som var vort faste mål. Så det var egentlig slet ikke til diskussion", forklarer Bente.

Chokerende rettelser

"Da vi selv skulle til at udgive bogen, opdagede vi, at en korrekturlæser havde haft fat i manuskriptet. Det virkede som om, han/hun havde haft en eller anden sprogkontrolmaskine kørende, der ikke accepterede, at det samme ord optrådte i to sætninger lige efter hinanden. Maskinen havde så ændret det ene af ordene. For eksempel var "præst" blevet til "pater" og "arkivskaber" til "arkivskabe".

Desuden var årstallene faldet ud af en liste over manglende folketællinger. Vi var derfor nødt til at gennemgå manuskriptet grundigt. Vi sad 14 dage i et sommerhus i den dejlige sommer og læste op for hinanden og rettede – godt serviceret af vore familier.

Weekend-arbejde

Arbejdet med bogen startede i juni 2002, og Bente og Jytte skrev hver fredag-lørdag-søndag. Resten af ugen passede de deres normale undervisning. Bente havde ved siden en stor transskriptionsopgave for Den Gl. By i Århus, og Jytte var med i et projekt vedrørende de 100-årige for Syddansk Universitet og havde et sommerkursus på Snoghøj Højskole.

"Vi skrev sammen. Det var på en måde en ulempe, men også en styrke – vi skrev mere koncentreret. Bente sad mest ved computeren, for Jytte var blevet opereret i skulderen og skulle undgå mus og tastatur. Vi formulerede teksten sammen. Jytte lavede litteraturlisten, der i starten var på 70 sider og måtte skæres ned. Også links til gode Internetsider blev fjernet. Listen kommer i stedet på forlagets hjemmeside, hvor den hele tiden ajourføres og udvides".

Eksperterne var uenige

Jytte pointerer: "Et er at undervise, noget helt andet er det at skrive!

I undervisningssituationen kan man godt tillade sig at sige, at noget skete sådan ca. omkring det årstal. Når man skriver, skal man være helt præcis. Vi konsulterede alle de gode håndbøger, og så viste det sig ved eftersyn, at de var uenige. Det var en forbløffende opdagelse. Vi måtte altså gå direkte til kilderne; Bente kopierede lovsamlinger i massevis på Statsbiblioteket og har samlet 6 store ringbind".

De ville være 100% sikre på at have de rigtige tal. Her blev det relevant at tage stilling til, om det var året for lovens udgivelse eller for dens ikrafttræden, der var vigtig. Sogneforstanderskaber indføres ved lov 1841 men med virkning fra 1842 – hvilket årstal skal man så skrive?

"Vi har valgt det år, loven har virkning fra. Der er mange eksempler på, at der er forskel. Næringsloven kom 1857. Det er almindelig kendt, at den først fik virkning 1862, men ved nærlæsning viste det sig, at store dele var trådt i kraft allerede 1858. Det gjorde, at vi måtte undersøge det til bunds. Vi ville kunne stå helt inde for bogen".

Komplicerede folketællinger

„Da vi begyndte på kapitlet om folketællingerne, regnede vi med, at det ville være hurtigt overstået. Det kom til at tage måneder!! Vi ved, hvornår der var foketællinger i Danmark, men med Grønland og Færøerne var der et problem, for her var man ikke enige.

Vi spurgte på Rigsarkivet og fik den vejledende folder, arkivet har udgivet;

Jytte Skaaning

den viste sig ikke at stemme med arkivets guide til samlingerne. Hvad så?

Vi ringede til vagthavende arkivar flere gange og fik hver gang forskellige svar. Ved personligt fremmøde fik vi udleveret en intern fortegnelse, men der var stadig noget, der haltede.

Efter flere henvendelser endte vi med at få et slags svar: Arkivet var slet ikke interesseret i at få de rigtige årstal frem, for det ville give for mange publikummer"!

Lokale forhold

"Fabritius og Hatt (forfattere til den gamle "bibel", Håndbog i slægtsforskning, red.) har en liste over ikke-bevarede folketællinger, som er blevet gengivet mange gange senere i genealogi-litteraturen.

For nyligt blev vi af Svend-Erik Christiansen gjort opmærksom på, at nogle af de tabte folketællinger begyndte at dukke op blandt kildeindtastningerne hos DDA. Man har anset Fabritius og Hatt for at være autoriteten, og så har man bare kritikløst givet videre…", fortæller Jytte.

„Skriveprocessen tog os 11 måneder, fra juni 2002 til maj 2003. Derefter varede udgivelsen 6 måneder. Vi har fået god hjælp undervejs, fra Karl Peder Petersen om københavnske forhold og Leo Vinther Pedersen om sønderjyske do. Ellers har vi skrevet ud fra vores undervisningserfaringer. Vi underviser på hver vor måde, men har sammen mål: Vi vil gerne hjælpe med at finde frem til de spændende kilder. Vi har haft et fantastisk samarbejde. Der *har* været øjeblikke, men vi har aldrig råbt ad hinanden".

Brugervenlighed

"Stikordene er overalt i teksten fremhævet med fed skrift, så det er let at finde dem på siderne. Bogen skal nemt kunne bruges som opslagsværk.

Flapperne indeholder vigtige oplysninger. På forsidens flap findes retsbetjentarkivernes opstilling – det er jo det eneste, landsarkiverne har kunnet blive enige om! På indersiden af flappen kan man læse, hvilke arkivalier man kan finde hvor i Statens Arkiver. Vi blev trætte af hele tiden at skrive det i teksten – nu slår man bare flappen ud. På bagsideflappen er der henholdsvis tilgængelighedsregler og forkortelser for Statens Arkiver.

Vi har lagt vægt på de skematiske oversigter, som man ellers ikke finder i litteraturen. Vi har dem fra vores undervisning. Kapitlet om Magtens hierarki er også noget nyt. Ligesom vi systematisk har sørget for at gøre rede for de specielle sønderjyske forhold. Det har været en fordel for os, at vi hver for sig har et godt kendskab til henholdsvis det nørrejyske og det fynske landsarkiv – det har givet os blik for, *hvor* forskellige landsarkiverne er".

Billederne på omslaget

„Vi er glade for omslaget. Trykkeren hjalp med layoutet, men billederne har vi hentet dels fra vore egne gemmer, dels fra Viby lokalhistoriske Samling, som Bente er leder af. De fire billeder skal vise en persons liv: hjemmet, familien, arbejdet og gravstedet".

Hvordan med økonomien?

"Vi skal sælge ca. 1.000 eksemplarer for at få udgifterne hjem. Ved sidste opgørelse var vi oppe på 700 eks. Vi tjener bedst på dem, vi sælger direkte, for boghandleren skal have sin avance. Så vi har bogen med overalt på kurser og arkiver, og sælger den der. Vi har fået meget positiv respons.

Vi kan også kontaktes på hjemmesiden www.forlaget-bonderosen.dk, som er lavet af en nevø af Jytte.

På hjemmesiden ligger hele den ubeskårne litteraturliste og de mange gode links til hjemmesider, som der ikke var plads til i bogen".

Fremtidsplaner

Kommer der en revideret udgave, når bogen er udsolgt?

"Vi vil da gerne komme med en ny udgave. Det bliver nok ikke en helt omarbejdet eller udvidet udgave, men oplagte rettelser vil vi tage med. Vi synes ikke, vi er blevet helt færdige med folketællingerne. Og vi mangler også at komme ind på skole- og sundhedsvæsen. Måske kunne man tænke sig, at vi udgav emnebøger".

Bente Klercke Rasmussen

Lettede og glade

Hvordan ser det ud i bakspejlet?

"Det har ikke været et uoverkommeligt arbejde at skrive og udgive en bog. Da vi var kommet os over skuffelsen med forlaget, kunne vi godt se, at det alligevel kunne ende lykkeligt. Det forfatterhonorar, vi fik tilbudt, var jo peanuts i forhold til potentialet.

Vi er utrolig glade for vores bagland – uden deres støtte havde vi ikke kunnet gøre det. Vore elever har også lidt under arbejdet, vi var ikke altid helt velforberedte, og Jytte har præsteret at falde i søvn i timen, når undervisningen stod på længere oplæsninger af dokumenter. Heldigvis var eleverne meget overbærende: De læste bare videre, eller én kunne finde på at sige: "Nu er det vist på tide, vi får en kaffepause, Jytte…".

Vi er glade, har ikke fortrudt, vi gik i gang, selv om der har været øjeblikke, hvor det har været mindre sjovt", slutter Bente Klercke Rasmussen og Jytte Skaaning.

Ahne2Web

Et program der laver websider

Steen Thomsen
Frederikssundsvej 128 H st-th
DK 2700 Brønshøj
Danmark
Tlf: 38 80 02 02
steenthomsen@danbbs.dk

Lav et websted som dine læsere vil finde hurtigt, informativt, overskueligt og pænt!

Du tager en GEDCOM-fil ud af dit slægtsprogram, og med Ahne2Web laver du websider uden at kende til HTML-koder og anden teknik.

Siderne lægger du på nettet på den plads, der hører til dit Internet-abonnement.

Hurtig opklaring

Vore læsere på nettet vil gerne beundre samlingen – men ikke for længe. Deres mål er at få opklaret: Har vi nogen personer fælles? Og det skal ikke tage hele aftenen!

De eksisterende programmer tilgodeser ikke dette mål, deres sider er for mange, for uoverskuelige og for lidt informative. Derfor har jeg lavet Ahne2Web.

WWW oversættes ofte World Wide Wait. Ventetid kan man altid få, så Ahne2Web laver sider, der kommer hurtigt ned. Ingen pynt og pjank og levende billeder.

Ahne2Web laver få sider af en rimelig størrelse, så læserne ikke skal skifte side ustandselig. Teksten er fremme straks, så læseren kan læse, mens resten af siden kommer hjem.

Viser personer og data

Ahne2Web viser også stednavne - dvs. alle personer med „hvem, hvornår, hvad og hvor“ – sådan her:

Peter Madsen (1801-1864)
Fæstebonde i Lille Lommelev

Det bliver informativt for læserne, som kan identificere personerne straks. De har jo ingen glæde af at se på en eller anden Peter Madsen, hvis han ikke er identificeret med både navn og tid, sted og stilling, så læseren kan se om han er „den rette“.

Overskueligt hierarki af sider

Ahne2Web laver et overskueligt hierarki af sider, og hver side er enkel og nem at opfatte. Antallet af sider kan justeres til små eller store samlinger, 30.000 personer er ikke noget problem.

Efternavne-siden viser selvfølgelig antal personer for hvert efternavn, så læserne ikke bliver skuffede over kun at finde én eneste Hübensprutz.

Navneregistrene er enkle – ikke opdelt i besynderlige hierarkier af ukendt dybde. Personerne er sorteret alfabetisk, og det er let at bruge browserens søgefunktion. Ikke noget med en side pr. familie og links mellem dem sådan som vores slægtsprogrammer kan – det tager alt for lang tid og er noget rod på Internettet. Familiesammenhængene får læseren, når du sender en GEDCOM-fil.

Stednavneregistrene viser personer for hvert stednavn. De er jo helt uundværlige herhjemme med de mange almindelige efternavne, vi har. Ahne2Web har gode værktøjer til at pudse dine stednavne helt fine. Du kan naturligvis begrænse listen til de stednavne, hvor du har mange personer.

Grafisk og almindelig anetavle

Ahne2Web laver anetavler i to formater, grafisk og almindeligt. Den grafiske anetavle er designet til at vise op til 8 generationer: 255 personer på ét skærmbillede - med navn, tid, sted og stilling. Så meget information på så lidt plads fås ikke andre steder.

Den simple anetavle kan rumme alle anerne på traditionel vis, men læserne skal ikke spilde tid med at fordoble og halvere anenumre - den slags har vi maskiner til: Ahne2Web laver link mellem forældre og børn.

Smagfuld og brugervenligt

Ahne2Web laver smagfulde sider - altså efter min smag ;-) Du sætter selv farverne, og hvis du vil have mere pynt eller endda flag og balloner, så kan du redigere videre i de færdige sider med en html-editor.

Det er et brugervenligt program, som er nemt at finde ud af; du skal jo ikke bruge det hver dag. Programmet snakker engelsk, men der er introduktion og brugsanvisning på dansk. Desværre har mit programmeringssprog ikke fornuftige faciliteter til flere sprog.

www.danbbs.dk/~stst/Ahne2Web

Program, eksempler, mere information på denne hjemmeside.

Ahne2Web er et kommercielt produkt, udviklet af en professionel datalog, og der ligger mange mandemåneders arbejde i det. Det er gratis at hente det ned og prøve det af.

Når du er færdig og lægger siderne ud på nettet, bedes du sende mig 100 kr.

God fornøjelse med programmet!

Om fotoet af 'Det blinde Æsel'

På forsiden af sidste nummer af Slægt & Data

Hans Einar og Asta Christensen
Lundagervej 9, Erritsø
7000 Fredericia
tlf. 75 94 16 78
astaogchris@post.tele.dk

Det er altid med forventningen om ny viden og inspiration, at jeg modtager Slægt & Data, som bl.a. her sidst på året 2003 lå i vor postkasse.

Der var også noget kendt ved det billede, som prydede forsiden, og det fik tankerne til at gå tilbage til årene på Nygadeskolen i Aabenraa. Et eller andet var imidlertid ikke helt rigtigt, men jeg var ikke helt sikker. Jeg kendte navnet "Det blinde Æsel", men hvilket af husene var det, man talte om?

En gammel, velkendt radering af Vægterpladsens nordvestlige hjørne. Man kan tydeligt genkende udkigsposten, som er beskrevet i artiklen.

To af slagsen

Motivet kendte jeg meget godt fra min hjemegn. Et billede taget fra en lidt anden vinkel flyttede også med os til Erritsø, da jeg i 1987 fik tilbudt en stilling i Fredericia. Og vi har to af slagsen.

Min bedre halvdel vil af og til gerne besøge kommunens genbrugsbutik, og jeg følger ofte med som chauffør. Et par år efter, vi kom til Erritsø, gik jeg således i butikken. For at fordrive ventetiden bladrede jeg i nogle billeder, som var placeret i en gammel ølkasse.

Stor var min overraskelse, da jeg pludselig så en gammel, velkendt radering af Vægterpladsens nordvestlige hjørne. Den hænger nu over min computerskærm.

Konfirmationsforberedelse

Da jeg og mine skolekammerater gik til konfirmationsforberedelse i vinteren 1954/55, gik vi fra skolen op ad Nygade, svingede ind ad Jomfrugangen og kom ud på Vægterpladsen. Derefter ned ad Lille Pottergade med retning mod den gamle præstegård, der ligger modsat hovedindgangen til Skt. Nicolai Kirke og det gamle krigsmindesmærke over de faldne sønderjyder i 1. verdenskrig. Min farfar, morfar og en morbror var med i krigen og kom alle hjem i god behold. Mange faldt derude, hvilket kirkebøgerne i Sønderjylland alt for tydeligt er præget af. Mindesmærket blev i mange år derefter samlingspunktet for de hjemvendte familiemedlemmer, hvis skare blev mindre og mindre, som årene gik. Den 11. november markeres stadig på stedet, og det er mig bekendt kun et par år siden, at tidligere, aktive krigsdeltagere deltog i mindehøjtideligheden.

Styr på husene

Tilbage til Vægterpladsen, hvor jeg i mellemtiden har fået lidt mere styr på nogle af de huse, som hører med til bybilledet. Billedet på forsiden af Slægt & Data viser bl.a. et ældre gavlhus, som i daglig omtale blandt ældre indbyggere i Aabenraa bliver benævnt "Tresuren".

Den samme betegnelse bruges også om en amagerhylde, og når man står og kigger på bygningen, så er der nogen lighed. Bygningen til venstre for "Tresuren" ligger på det sted, hvor byens vægter i sin tid boede i et strå-tækket hus. Vægteren, natmanden og bødlen måtte ikke bo inde i byen, så derfor lå bygningen i sin tid lidt uden for bykernen. Vægteren, som i dag på stedet er foreviget i granit, flyttede omkring slutningen af 1700'tallet ned i Nygade 27.

Det blinde æsel

"Det blinde Æsel" ligger på den modsatte side af Jomfrugangen. Dette hus har en karnap, som gør det muligt at betragte de mennesker, som færdes i den lille smøge.

Denne karnap har for mange år siden været med til at give huset sit navn. I Jomfrugangen boede byens "uartige" piger, og her færdedes mange af byens kendte personligheder ud og ind af de små døre.

Den færdsel kunne ejeren af huset med den lille karnap følge på meget nær hold, og han kendte mange af gæsterne. Han skulle selvfølgelig holde sig på god fod med disse medborgere, så direkte adspurgt havde han af samme grund aldrig set de pågældende på Jomfrugangen.

Så derfor hed det sig, „at æslet vendte sit blinde øje ud mod vinduet". Pigerne i de små huse har med sikkerhed ikke været jomfruer, så derfor har smøgens navn sikkert en anden oprindelse. Jeg har af en ældre indbygger hørt, at navnet kunne tilskrives det forhold, at når de unge jomfruer gik baglæns gennem nævnte gang, så ville de være gift inden året var omme.

„Det blinde Æsel" stammer fra perioden omkring 1750. „Tresuren" er ca. 50 år yngre. Begge gavlhuse hører nu blandt byens fredede bygninger.

Nyheder på DIS-Danmarks hjemmeside

Hanne Marie Rud
Thøger Larsens Allé 48
2750 Ballerup
Tlf. 44 66 17 04
webmaster@dis-danmark.dk

Siden sidste nummer af Slægt & Data er der foretaget en del forbedringer i DIS-Forum.

Vi har opdateret den grundlæggende software bag DIS-Forum. Softwarepakken hedder Phorum og er såkaldt open-source. Dvs. det er et program, man frit kan downloade og bruge, og koden er tilgængelig, så man kan tilpasse og rette i den.

Programmet Phorum er forbedret betydeligt. Først og fremmest er sikkerheden i programmet forbedret, og desuden er der kommet en del nye funktioner til. Vi har valgt ikke bare at tage alle de nye funktioner i brug, men plukket de nyheder, vi mener, kan gøre DIS-Forum endnu bedre.

I julen lagde vi den nye version på. Mest synligt blev det vel, da vi til selve skrifttypen i indlæggene nu kunne vælge en proportional skrift, der normalt øger læsbarheden. I januar/februar testede vi nogle funktioner, som derefter blev gjort aktive.

Nyheder og login

Egen brugerprofil kan oprettes. Det er ikke en betingelse for at deltage (læse og skrive) i DIS-Forum, men det giver mulighed for, at man kan gå tilbage og rette i sine tidligere indlæg, selv efter at de er skrevet og afsendt.

Login-muligheden er ikke tænkt som et krav. Hvis man foretrækker ikke at tilmelde sig som bruger, kan man fortsætte med at benytte DIS-Forum helt som tidligere, og det ændres der pt. ikke på.

Smileys

Det er nu muligt at indsætte små smileys i teksten. Disse kan selvfølgelig bruges efter behag. Der har udspundet sig en heftig diskussion om brugen af disse smileys. Visse indlæg har båret præg af ligefrem at være prøveklude for brugen af symbolerne og har været klistret til i små gule smilende, tvivlende, spørgende og grædende ansigter, men vi håber, at brugen af de små ansigter finder et fornuftigt leje i kommende indlæg. De 5 små smileys er udvalgt som de mest rolige af en serie på omtrent 20 mulige smileys.

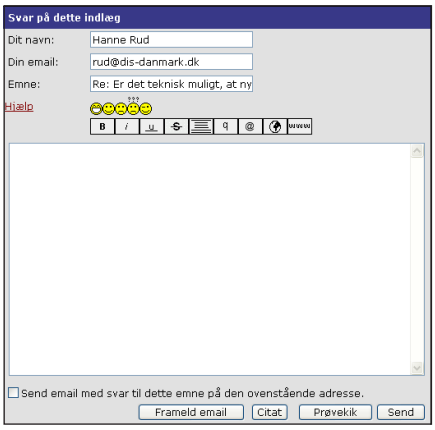

I DIS-Forum er der nu syv fora at vælge imellem. Det er vigtigt nøje at overveje, hvilket der passer bedst for det indlæg, du vil skrive. Husk at læse den indledende beskrivelse under hvert fora-navn på forsiden.

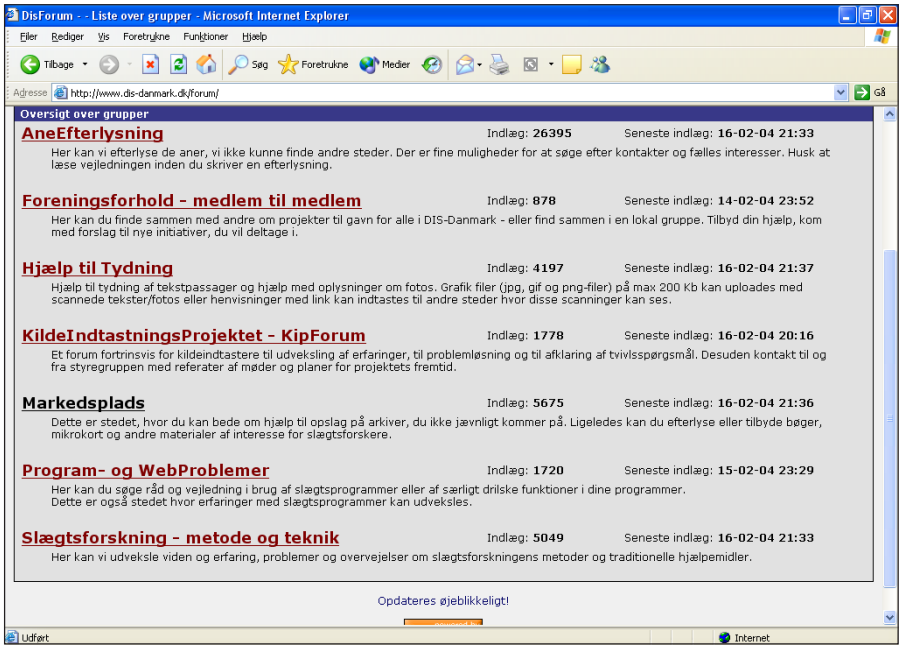

Svar pr. e-mail

En funktion, som også tidligere har været til glæde for mange, er muligheden for, at man kan få tilsendt en e-mail, når der er nyt svar i den tråd, man har skrevet et indlæg til. Det har dog været et ønske fra flere, at man også kunne afmelde denne funktion igen.

Det er nu blevet muligt. Et venligt DIS-medlem Per Agerbæk har programmeret en lille ekstra funktion, som blev inkorporeret i Phorum-koden på DIS-Danmarks hjemmeside.

Prøvekig dit indlæg

En anden ny ting er, at man kan se sit indlæg, før det afsendes og således se, hvordan det vil tage sig ud i den endelige vindues-bredde. Det kan fx bruges til en ekstra korrekturlæsning, før indlægget afsendes.

Søgning i DIS-Forum

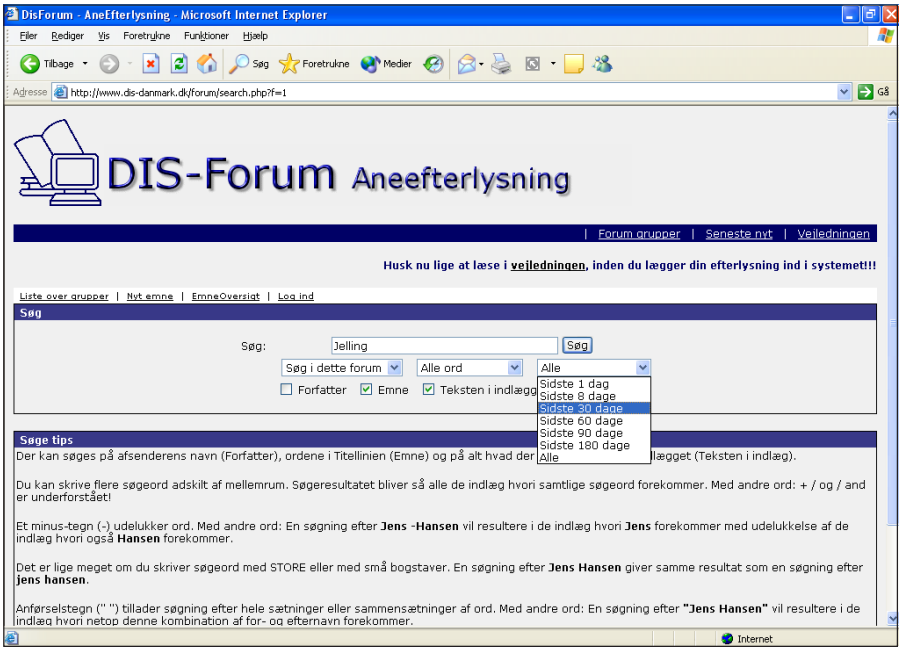

Sidst, men ikke mindst kan vi nu skrive vores indlæg med lidt variationer i skriften. Det er muligt at fremhæve enkelte ord ved at skrive i kursiv eller fed skrift, bruge understregning og lignende. Dette skulle gerne medvirke til, at teksterne bliver mere læsevenlige.

Brug søgefunktionen

Der udveksles megen god information i DIS-Forum, og med over 45.000 indlæg er der mange oplysninger at hente.

Brug eventuelt søgefunktionen til at finde relevant information eller til at finde tilbage til et tidligere indlæg, som jo ellers hurtigt forsvinder i mængden.

Søgningen kan begrænses til kun at gælde et forum eller udvides til at søge i alle fora. Antallet af "hits" ved søgningen kan begrænses ved at sætte grænser for, hvor gamle indlæggene må være.

Man kan vælge mellem flere tidsperioder, lige fra at søge mellem samtlige indlæg (alle dage) og til indlæg skrevet inden for den sidste dag.

Ny CD fra Kildeindtastningsprojektet

Af Svend-Erik Christiansen

I efteråret 2001 blev den første årgangs-cd udgivet med 1801-folketællingen. Den blev i efteråret 2003 efterfulgt af en cd med folketællingen fra 1845.

Den noget vanskeligere tilgængelige og tysksprogede 1803-folketælling, der kun blev gennemført i Slesvig og Holsten, er nu for hele Slesvig afskrevet og korrekturlæst. Fra den holstenske del er det meget vanskeligt at fremskaffe indtastningsforlæg, så den må vente til senere.

I midten af maj forventes en ny årgangs-cd at være klar med 1803-tællingen for den slesvigske del dvs. Sønderjylland op til Kongeåen inkl. Als og Ærø og det nordlige Tyskland. De enkelte holstenske 1803'ere, som trods alt eksisterer i afskrift, vil også være med.

Opdateringer

På samme cd vil også ligge en opdateret udgave af 1801-folketællingen, som et par år forinden var blevet gennemført i resten af Danmark.

Siden førsteudgivelsen i 2001 er flere hundrede sognes 1801-tællinger blevet korrekturlæst, ligesom en række enkeltrettelser er blevet udført. Desuden er hele tællingen blevet gennemgået med henblik på husstandsudskrifterne, da en stor del af afskrifterne ikke rummede denne mulighed. Som noget nyt kommer nu også Færøernes 1801-tælling med.

1787 folketællingen

Mere end 95% af 1787-tællingen er i skrivende stund indtastet, og den forventes færdig til efteråret. Den næste store satsning er 1880-tællingen, men den er betydelig mere informationsrig end de hidtidige årgange, og befolkningen er desuden mere end fordoblet siden 1787 og 1801.

Et andet problem er også, at der ikke findes kopiprotokoller som indtastningsforlæg efter 1850, men kun mikrokort. Inden 1880-tællingen således bliver færdig, vil vi nok opleve bl.a. en færdig 1834-tælling.

Følg med på nettet

Indtastnings-slaget kan som bekendt følges via netadresserne:
www.dis-danmark.dk/kipkort
http://ddd.dda.dk/kiplink1.htm

På sidstnævnte netadresse (Dansk Data Arkiv i Odense) kan søges online i de indtastede tællinger, ligesom man her kan købe de udgivne cd'er med folketællinger; også de årlige cd-ere med indtastninger af endnu ikke afsluttede årgange.

Brothers Keeper med nye tiltag

TIPS OG IDEER

Af Chris Gade Oxholm Sørensen

Brugerne har siden sidste nummer af Slægt & Data igen haft indflydelse på nye tiltag og forbedringer i Brothers Keeper. De enkelte ændringer, rettelser og nye tiltag kan ses på: www.brotherskeeper.dk

To store nyheder

Den første nyhed er, at det nu er blevet muligt at eksportere en del af ens database til en GEDCOM-fil.

Man behøver ikke længere først opdele ens database med udvalgte personer eller først at lægge alle ens personer i en GEDCOM-fil.

Den anden store nyhed er, at søg- og erstatfunktionen er blevet udvidet, således at der nu kan søges og erstattes i mere specifikke områder, eksempelvis i en bestem begivenhedstype eller i henvisningen til billeder eller eksterne tekstfiler.

Andre nyhederne

♦ Der medtages nu familienoter på Familiegruppeskemaet.

♦ Hvis du har tilføjet noter til billeder, vil disse noter følge med eksport til gedcom og import fra gedcom.

♦ Kilder medtages i udskrifterne på børn i parforholdet/ægteskabet. Kildeoplysningen tilføjes ud for de enkelte børn i parforholdet/ægteskabet.

♦ BK angiver hvilket sprog RTF-filen er skrevet i, så stavekontrollen i Word anvender den korrekte ordbog.

♦ Nu medtages stien til linkende billeder i GEDCOM-filer.

♦ Der kan nu bestilles en lille gratis folder om BK, som kan uddeles på foreningsmøder eller i forbindelse med foredrag og undervisning.

Folderen kan bestilles på nedenfor anførte adresse.

Sig til!

Har du ønsker eller ideer til forbedringer af Brothers Keeper, modtages disse gerne – forslag kan sendes til:
Chris Gade Oxholm Sørensen
Kolt Kirkevej 31
8361 Hasselager
eller pr. mail til:
support@brotherskeeper.dk

Reunion-håndbog på dansk

Af Kathrine Tobiasen

Slægtsprogrammet Reunion til Macintosh har altid lidt under det handicap, at det kun findes i en engelsksproget udgave. Tilløb til at lave en dansk oversættelse er aldrig blevet fuldført.

En manual i bogform fulgte med programmet indtil 5. version; men i de sidste versioner (8. udkom for halvandet år siden) har man måttet "nøjes" med en elektronisk manual.

Den er godt nok altid ved hånden, og den linker nemt fra et emne til et andet – men der skal nu nok være dem, der foretrækker at have en bog liggende ved siden af tastaturet, når de støder på et problem.

Slægtsforskning i programmet Reunion 8.0 til Macintosh
199 sider + cd-rom
Pris: 437,50 kr.

Forlaget grafisk kommunikation
Sandknøsen 51,5250 Odense SV

Flot begynderbog !

Der er grund til at glæde sig over en ny bog, der kom i efteråret. Forfatter er Kristian Hopballe, der tidligere har udgivet en række bøger om forskellige programmer.

"Slægtsforskning i programmet Reunion 8.0 til Macintosh" er en lækker layoutet bog, der trin for trin hjælper den nye bruger gennem de mange funktioner. Især edb-uvante forskere må føle sig i sikre hænder.

Det forklares omhyggeligt, hvordan man starter ud med at lave en familiefil, og hvordan man får lagt sine slægtninge ind.

Vejledningen følges af skærmbilleder, hvor de berørte knapper er mar-

keret med tal, så man aldrig er i tvivl om, hvilken knap man skal klikke på i et givet tilfælde.

Programmets menuer gennemgås hver for sig med henvisninger til andre steder i bogen, hvor samme eller tilgrænsende funktioner er forklaret.

Detaljerne er med, og brugeren får præsenteret mange muligheder, der måske ikke alle sammen ligger lige for. Der er ingen egentlig ordliste i bogen, men mange lidt specielle engelske ord forklares hen ad vejen.

Tavler og kilder

Reunion indeholder værktøj til flotte grafiske anetavler, der kan layoutes (næsten) efter brugerens fantasi og ønsker.

Disse funktioner gennemgås i et par kapitler, der vil give brugeren mod på og lyst til at komme i gang med legen, som det jo næsten må kaldes.

Derimod kunne der godt være ofret lidt mere plads på udskrivning af rapporter, og behandling af kilder er slet ikke kommet med – og det er ikke fordi Reunion svigter på det punkt; især det sidste er en afgjort mangel. Måske mærker man her, at forfatteren ikke selv er slægtsforsker?

CD medfølger

Bogen ledsages af en CD, der indeholder en elektronisk version af bogen og eksempelmateriale til gennemgangen af programmet. Alt sammen i pdf-formatet.

Ny redaktør af 'Hvem Forsker Hvad'

Hvervet som redaktør af „Hvem Forsker Hvad“ er overtaget af:
Beth Jeppesen
Hjørnegårdsvænget 6
4621 Gadstrup
info@hvemforskerhvad.dk

Læs mere om, hvordan man indrykker bidrag på adressen: www.hvemforskerhvad.dk

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen
Rikkesminde Allé 4
5250 Odense SV

Tlf. 26 84 25 19
ekspedition@dis-danmark.dk

Telefonen er åben for ekspedition:
Tirsdag kl. 14-18
Ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen vil kunne besvare spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. CD'en med Slægt & Data, disketten „Hvem Forsker Hvad“ etc.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

DIS-Danmarks bestyrelse

Ole H.Jensen *Formand, HFH-rep, nordtysk-repr.* Kløvermarken 3, 6430 Nordborg. Tlf. 74 45 02 35	jensen@dis-danmark.dk
Lars Jørgen Helbo *Næstformand, KIK-repr.* Borgergade 44, 8450 Hammel. Tlf. 86 96 51 33	helbo@dis-danmark.dk
Erik Kann *Ansvh.redaktør.* Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum. Tlf. 45 85 18 02	kann@dis-danmark.dk
Werner Wittekind *Kasserer.* Rudersdalsvej 114, 2840 Holte. Tlf. 45 41 43 15	wittekind@dis-danmark.dk
Hanne Marie Rud *Webmaster.* Thøger Larsens Allé 48, 2750 Ballerup. Tlf. 44 66 17 04	rud@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen *Sekretær.* Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 28 94	hojmark@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiasen *Redaktionsmedlem.* Korsagervej 13, 8900 Randers. Tlf. 86 44 56 89	tobiasen@dis-danmark.dk
Ole Degn *KIK-repr.* Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02	degn@dis-danmark.dk
Boris Reimann *Nordisk + KIK-repr.* H.J.Poulsens Allé 118, 5250 Odense SV. Tlf. 66 17 2840	reimann@dis-danmark.dk
Arne Julin *Suppleant.* Hovedgaden 75, 4050 Skibby. Tlf. 47 52 80 48	julin@dis-danmark.dk
Kai Eskildsen Møller *Suppleant.* Havremarken 59, Holbøl, 6340 Kruså. Tlf. 74 60 89 10	moller@dis-danmark.dk

DIS-DANMARK
Kass. Werner Wittekind
Rudersdalsvej 114 2. th
2840 Holte

Magasinpost

POST B
PP DANMARK

DIS-Danmarks generalforsamling 2004

Lørdag den 17. april 2004, kl. 13.00 – 15.00.
Cab Inn, Kannikegade 14, 8000 Århus C.

DAGSORDEN

1. Valg af ordstyrer.

2. Bestyrelsens beretning.

3. Regnskab og revideret budget for 2004.

4. Indkomne forslag.

5. Fastsættelse af budget 2005, herunder fastlæggelse af kontingent for 2005.

6. Valg til bestyrelse og suppleanter.

På valg er: Erik Kann, Virum *(modtager genvalg)*
Lars Jørgen Helbo, Hammel *(modtager ikke genvalg)*
Ole H. Jensen, Nordborg *(modtager genvalg)*

Hanne Marie Rud ønsker at udtræde af bestyrelsen *(fortsætter gerne som webmaster)*

Valg af suppleanter:
På valg er: Arne Julin, Skibby *(modtager ikke genvalg)*
Kai Eskildsen Møller, Kruså *(modtager ikke genvalg)*

7. Valg af revisorer og revisorsuppleant.

Revisorer: Svend Erik Christiansen *(modtager genvalg)*
Jan Gisselsson *(modtager genvalg)*

Revisorsuppleant: Mads Andersen *(modtager genvalg)*

8. Eventuelt.

15.00-15.30: Kaffe pause
15.30-ca. 17.00: Efter generalforsamlingen vil der blive fremvisning af slægtsforskningsprogrammer, mulighed for at søge på Internettet mm.

Mulighed for spisning efter generalforsamlingen.